

فصلنامه علمی تخصصی پژوهش‌های گردشگری و توسعه پایدار
سال دوم، شماره ۴ (پیاپی: ۷)، پاییز ۱۳۹۸

بررسی تأثیر گردشگری حلال در راستای توسعه پایدار (نمونه موردی: شهر مشهد)

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۸/۰۴

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۸/۳۰

کد مقاله: ۱۶۹۷۳

جلیل موحدی رضاآباد^۱، عزت الله مافی^۲، علیرضا بیدخوری^۳

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی تأثیر گردشگری حلال در راستای توسعه پایدار نمونه موردی شهر مشهد است. بنابراین تحقیق حاضر به عنوان تحقیق کاربردی از نوع توصیفی و پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، شامل ساکنان شهر مشهد می‌باشد که تعداد ۹۴ نفر به عنوان حجم نمونه بر اساس نمونه گیری تصادفی انتخاب گردید. برای جمع آوری داده‌های لازم از پرسشنامه استاندارد محقق ساخته توسعه پایدار گردشگری استفاده گردید. و روایی پرسشنامه از نوع محتوایی بوده که مورد تایید استاد راهنما و مشاور قرار گرفت. با بررسی پایایی کل سوالات مقدار ۰/۵۹۲/ برای پرسشنامه توسعه پایدار گردشگری حلال بدست آمده که از پایایی بالایی برخوردار است. جهت تجزیه و تحلیل آماری از نرم افزار SPSS نسخه ۲۱ و Excel استفاده گردید. و روش تجزیه و تحلیل داده‌ها براساس همبستگی و رگرسیون خطی می‌باشد. نتایج نشان داد که بین گردشگری حلال و مولفه‌های توسعه پایدار رابطه معناداری وجود دارد. گردشگری حلال می‌تواند دستاوردهای فرهنگی، زیست محیطی، اجتماعی و اقتصادی مثبتی را برای شهر مشهد به همراه داشته باشد. و گردشگری حلال در بین شاخص‌ها بیشترین تأثیر بر توسعه شاخص اقتصادی پایدار شهر مشهد دارد.

واژگان کلیدی: گردشگر، گردشگری حلال، توسعه پایدار، زائران خارجی، ابعاد زیست محیطی، فرهنگی اجتماعی، اقتصادی و شهر مشهد

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گردشگری (مذهبی)، رئیس اداره منابع انسانی سازمان فرهنگی آستان قدس رضوی

۲- دانشیار گروه گردشگری، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی خردگرایان مطهر، مشهد

۳- استادیار گروه گردشگری، موسسه آموزش عالی غیرانتفاعی خردگرایان مطهر، مشهد